

Unge Landmænd.

I nedenstaaende Artikler redegør to fremtrædende Mænd inden for Ledelsen af Foreningerne af unge Landmænd for disse Foreningers Tilblivelse, Formaal og Virkemaade.

Foreningerne af unge Landmænd som Organisation.

Af Gaardejer *Poul H. Andreassen*, Alslev.

Ved en Omtale af Unge Landmænds Organisation melder sig naturligt Spørgsmaalet: Hvor og hvornaar begyndte det? Svaret vil her — som for alt andet landøkonomisk Ungdomsarbejde — kun kunne blive omtrentligt, ikke fordi der ikke er gjort Optegnelser, dem har vi endog mange af. Vi ved præcis, hvornaar den første Forening med Navnet „Unge Landmænd“ blev stiftet; men dette var jo ikke Begyndelsen, nej, Begyndelsen ligger langt længere tilbage, tilbage i Arilds Tid, hvor Ord som landøkonomisk Ungdomsarbejde, Aftenskole o. l. var ganske ukendte Begreber.

Ungdommen har altid lært af de ældre og har altid villet lære af de ældre. Ordsprog som f. Eks.: „Som Mesteren saa hans Svende“ eller „Som de gamle sjunge, saa pibe de unge“ er ikke af ny Dato, tværtimod. Disse og lignende Ordsprog er Udtryk for et Samspil mellem ældre og yngre, dette naturlige Lærlingeforhold, der altid og naturligt bliver mellem ældre og yngre; et saadant Forhold bør ikke være præget af en slavisk Følen sig over eller Følen sig under, men et Forhold, der, som altid hvor der er Ungdom med, maa præges af en vis Spænding — en ganske naturlig Spænding. Paa den ene Side de

ældre og erfarne, der har mærket mere til Livet og dets Alvor, præget af deres Manddoms Gerninger, og paa den anden Side Ungdommen, det unge Mod, det friske Blod, som *Hostrup* skriver, det, der snart skal ta' os Tømmen ud af Hænder. Heldigvis er der mellem yngre og ældre en vis Spænding, den Spænding, der kommer til Orde i *Hostrups* herlige Hymne:

*Men med det bedste frelst
følges vi aller helst
af en Slægt, der selv har Ild og Kræfter,
ej en, der tam og tom,
blot i sin Svaghed from
kun kan tralle vore Viser efter.*

Smukkere Digt er næppe skrevet om Forholdet mellem ældre og yngre — men passer Digtet? Ja, i mange Tilfælde; lad os haabe de fleste; men uden at raabe unødvendigt højt om de Skævheder, der altid vil findes hos baade ældre og yngre, kan man vist godt sige, at vi endnu har meget „tomt og tamt“ Tralleri hos baade ældre og yngre, og det maa vi videst muligt bort fra, navnlig hvor det gælder Oplysningsarbejdet, lad os i videst muligt Omfang beholde den naturlige, friske og initiativrige Spænding mellem yngre og ældre, Spændingen, der gives af de unges Lærelyst og de ældres Erfaringer og Kendskab til Livet.

Ud af dette naturlige Forhold, de unges Lyst til at lære og de ældres Forstaaelse af Ungdommens Dygtiggørelse, er det, at Foreningerne „Unge Landmænd“ er groet frem — disse Foreninger af unge, der selv søger at løse de Opgaver, der melder sig ved Tilrettelæggelsen af et Oplysningsarbejde. Hvor har de deres Rod?

Unge Landmænd er fremkommet ikke som en Konkurrent til noget andet, men som et ganske naturligt Led i Udviklingen, et Produkt født af Ungdommens Trang til Oplysning. Da de fremkom i Slutningen af Krigen 1914—18, fandtes der, i hvert Fald her i Østsjælland, ingen egentlig Form for

et saadant Ungdomsarbejde. De første Forsøg blev hernede gjort af de tre stevnske Bønder *Johs. Jensen*, *Fodgaard*, *Rasmus Karlshøj*, *Mariehøj*, og *Hans Conradsen*, dengang *Thorshøj*. Det var *Hans Conradsen*, der havde hidført Tanken fra Fyn. Han havde der gennem Konsulent *Helms* faaet en saadan Smag paa Arbejdet, at han, da han kom til Stevns, straks gik i Lag med at løse Opgaverne. De blev løst — og løst godt — og den Start, *H. Conradsen* m. fl. gav Arbejdet dengang, har uden Tvivl været af stor Betydning for dets Videreførelse. Arbejdet her i Sydstevns foregik dog ikke under nogen fast Foreningsform. Det var først et Par Aar efter, at man et andet Sted i Nærheden, i Haarlev i 1919, tog Arbejdet op. Her var det *Gdr. Aksel Sjølund*, *Bovang*, der var Sjælen i Arbejdet, og det blev *A. Sjølund*, der gav *Unge Landmænd* den Udformning, som disse Foreninger og deres Virksomhed har den Dag i Dag.

Den 23. Maj 1919 sammenkaldte *A. Sjølund*, der dengang var Medlem af Stevns-Faxe m. fl. Herreders Landbrugsforening, til et Møde paa Hotel „Dania“ i Haarlev, hvor Interesserede skulde drøfte Spørgsmaalet. Der mødte her ca. 20 unge Landmænd, og det viste sig, at Interessen var saa stor, at man allerede begyndte paa Arbejdet fire Dage senere, den 27. Maj, hvor der afholdtes et nyt Møde i Haarlev Forsamlingshus. Her enedes man om at oprette en Forening med Navnet „Unge Landmænd for Haarlev og Omegn“. Lærer *Olsen*, Stevns Landbrugsskole, var kommet til Stede og redegjorde for en Undervisningsplan for Sommeren. Der blev valgt en Bestyrelse bestaaende af fire unge og tre ældre, bosiddende Landmænd, som konstituerede sig med *Gdr. Aksel Sjølund* som Formand; Sommeren igennem samledes man saa paa tre af Egnens Gaarde, hvor de unge undervistes i henholdsvis Kvægets Ydrelære og Plantelære. Samme Aar startede man en Roelugningskonkurrence, der fik et udmærket Forløb. Arbejdet i Haarlev, som paa de øvrige Steder her i Amtet rejstes af Landbo- og Husmandsforeningernes Folk, forløb i de kommende Aar langt over Forventning; snart skabtes den ene Forening af U. L. efter den anden rundt om-

kring i Præstø Amt, saaledes at der i Dag findes 21 Foreninger med godt 2000 aktive Deltagere.

Foreningerne har alle det samme Formaal, nemlig gennem Undervisning, Markvandring, Husdyrbedømmelse, Aftenundervisning, Studiekredse, kortere Kursus, Konkurrencer, Udflugter m. m. at søge Landboudommen dygtiggjort til dens Gerning, samt gennem Arbejdet at give Ungdommen Lyst til Dygtiggørelse og Kærlighed til dens Gerning. *Hans Conradsen* udtrykte det i sin Velkomsttale til det første Møde i 1917 paa denne Maade: „Det vi vil er ikke at danne Skolen, men at give jer Lyst til at søge Skolen.“

Alle U. L.-Foreningerne i Præstø Amt arbejder fuldstændig selvstændigt, dog har 6 Foreninger i Østsjælland og 11 Foreninger i Sydsjælland Samarbejde om en Husdyrbedømmelseskonkurrence kaldet „De unges Dyrskue“, der efterhånden har antaget ret store Dimensioner. Yderligere har Foreningerne ved et Møde i Næstved i 1940 nedsat et Amtsudvalg, ikke nogen egentlig Organisation, men kun et Udvalg paa 5 Medlemmer, der repræsenterer Foreningerne udadtil. 2 Gange om Aaret afholder det Ledermøder, hvor man saa drøfter de Ting og Opgaver, man mener bedst at kunne løse i Fællesskab. Andre Steder, f. Eks. paa Lolland-Falster, hvor Unge Landmænd de senere Aar har haft en rivende Vækst og snart naaet samme Omfang som i Præstø Amt, har man skabt langt stærkere Organisation med en Hovedledelse for et stort Omraade. En saadan Fremgangsmaade har jo uden Tvivl sine Fordele, men inden for et Ungdomsarbejde skal man tage sig i Agt for for megen Organisering. Foreninger og Organisationer har vi nok af i Danmark. Det, der skal til, er Liv, levende sprudlende Liv og Aktivitet for Livets positive Ting. Det gælder ikke alene for de fjorten unge Mennesker, der sidder som Bestyrelsesmedlemmer i Sognets sytten Foreninger, men ogsaa for dem, hvis Verden begrænses af Biografen, Balsalen, Sport, Folkedans o. lign. De her nævnte Ting har selvfølgelig deres Berettigelse, men som eneste Ballast i Ungdomslivet er de af det onde.

Præstø Amt, Lolland-Falster og Frederiksborg Amt er længst fremme med Hensyn til Oprettelse af Foreninger af Unge Landmænd; men mange andre Steder i Landet vokser Foreningerne frem, og det er mit Haab, at Foreningerne, hvor de oprettes, vil holde Linierne rene, som de er holdt i de her bestaaende Foreninger. Foreningerne er jo, som Navnet siger, for de unge, og maa aldrig tage Opgaver op, som rettelig bør røgtes af de ældres Organisationer. Naar man somme Steder ser, at de ældre i stort Tal deltager i U. L.s Markvandringer eller andre Foranstaltninger, da er dette forkert. U. L.s Markvandringer og øvrige Arbejde er et Undervisningsarbejde tilrettelagt for de helt unge og bør søges af disse. Markvandringer o. lign. for de ældre skal og bør arrangeres af de ældres Organisationer. Vi er altid inden for U. L. glade for at have de ældre med os. Det giver os den baade moralske og faglige Støtte, der er nødvendig for Arbejdets heldige Videreførelse, men saa maa vi unge ogsaa være klar over, at vort Arbejde begrænses af Foreningernes før omtalte Formaal.

Naar vi unge faar eget Brug og naar op i 30—35 Aars Alderen, da vil vi selvsagt ønske andet og mere end det, der gives i Unge Landmænd; her skal U. L. ikke udvide sit Arbejdsfelt, thi paa dette Alderstrin hører vi, baade med vore Ønsker og Krav, men navnlig med vor Arbejdskraft, hjemme i Landbrugets faglige Organisationer.

Jeg rejste ved U. L.s Foraarsmøde i Næstved i April 1944 Spørgsmaalet om en Aldersbegrænsning for aktiv Deltagelse i U. L. og satte Grænsen til 35 Aar; jeg vilde ønske, at det, omend ikke obligatorisk, saa dog vilde blive en Regel, at vi, naar vi naaede op mod den Alder, ja helst længe før, gik ind som aktive Deltagere i vore Landbo- og Husmandsforeninger. Denne Aldersbegrænsning gælder selvsagt ikke de Mænd, der mange Steder af Landbo- eller Husmandsforeningerne vælges ind i U. L.s Bestyrelser, og selvfølgelig ikke Lærere, Ledere, Dommere o. lign.

Unge Landmænd er og bør være Landbrugs- og Husmandsforeningernes Rekrutskole.